

A. Souhrnné poznatky o vzdělávání

V uplynulém školním roce se inspekční činnost zaměřila na předškolní, základní a střední vzdělávání. V ostatních částech vzdělávací soustavy byla uskutečněna jen dílčí tematická šetření v omezeném rozsahu a jejich výsledky budou zveřejněny v tematických zprávách. Zpráva podává informaci o stavu škol navštívených Českou školní inspekci ve školním roce 2008/2009 v hlavním vzdělávacím proudu podle stupňů vzdělání, je souhrnem poznatků a výsledků analýz z inspekčních zjištění, získaných kombinací kvantitativních a kvalitativních údajů ze všech forem inspekčních činností.

Všechny segmenty vzdělávací soustavy byly hodnoceny v šesti hlavních oblastech, které vypovídají o stavu škol ve vybraných ukazatelích zjišťovaných ve školách různými postupy a metodami. Charakteristiky, rozsah a metodologie zjišťování pro jednotlivé stupně jsou podrobněji uvedeny v příloze č. 2, většina materiálů je i volně přístupná na stránkách www.csicr.cz.

K hodnocení stavu vzdělávání v jednotlivých segmentech byla využita především primární data shromážděná pro účely inspekčního hodnocení, ale i sekundární data z dalších zdrojů. Kvantitativní analýzy sestávají z analýzy dat ve formě tabulek a dalších statistických analýz, kvalitativní analýzy jsou založeny na systematickém srovnávání a výkladu zjištění z informačních zdrojů (z dokumentace školy, pozorování, standardizovaných rozhovorů, rodičovských a žakovských dotazníků) ve formě křížových odkazů. Informačním zdrojem jsou i veřejné inspekční zprávy z jednotlivých škol a kontrolní protokoly.

V následujících tabulkách celkového hodnocení škol podle stupňů vzdělávání jsou uváděny podíly škol ve čtyřech dosažených úrovních hodnocení od negativního stavu k pozitivnímu. Existují tedy dvě negativní možnosti, z nichž jedna odpovídá vážnému riziku, které může vést k výmazu z rejstříku škol, a dvě pozitivní, z nichž jedna odpovídá příkladu dobré praxe.

Kontrolní postupy byly tradičně orientovány na bezpečné a zdravé prostředí pro vzdělávání, personální předpoklady, hospodárné, účelné a efektivní nakládání s finančními prostředky poskytovanými školám podle školského zákona.

Ve třech klíčových oblastech hodnocení (Výsledky) jsou shrnuty poznatky zjišťování zaměřeného na dosahování pokroku škol v naplňování zásad a cílů vzdělávání, celkové školní a skupinové výsledky vzdělávání. Jsou zde uvedeny i výsledky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, případně zjištěná rizika v činnosti škol. Inspekční hodnocení stavu škol bylo prozatím limitováno postupným náběhem školních vzdělávacích programů. Tím byla omezena možnost hodnocení v oblasti výsledků vzdělávání v základních školách a především ve středních školách.

Ve třech dalších klíčových oblastech hodnocení (Předpoklady) se inspekce zaměřila na systémy řízení a strategie pro naplnění cílů nových školních vzdělávacích programů, na to, jaké mají školy personální, materiální a ekonomické předpoklady pro naplnění svých vzdělávacích programů a na klíčové výsledky a výkony školních systémů vlastního hodnocení, vnitřních preventivních a kontrolních systémů. ČŠI sledovala aktuální stav personálních předpokladů v navštívených školách, sledovala vedoucí pracovníky škol, učitelku/učitele do 3 let praxe a odbornou úroveň učitelek/učitelů. Při jejich hodnocení se zaměřovala na naplňování požadavků školského zákona, zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.